

Utlåtande Rotel IX (Dnr KS 2021/599)

Förbättra stadens kontroll av bygg- och rivningsavfall

Motion av Emilia Bjuggren (S)

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motionen anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Katarina Luhr anför följande.

Ärendet

Emilia Bjuggren (S) har väckt en motion i kommunfullmäktige. I motionen uppmärksammas att bygg- och anläggningsavfall är det enskilt största volymen avfall som hanteras i staden och att det är viktigt att avfall hanteras på ett korrekt sätt och inte hamnar i naturen. Motionären menar att det inom avfallsområdet finns en utbredd fuskproblematik och oseriösa aktörer, och att det behövs ökad tillsyn och förebyggande insatser för att miljöfarligt avfall inte ska hamna i naturen.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, Stockholms Stadshus AB för vidareremittering till AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder och Stockholm Vatten och Avfall AB, samt till Botkyrka kommun, Naturvårdsverket, Ragnsells och Storsthlm.

Stadsbyggnadskontoret, AB Stockholmshem, Stockholm Vatten och Avfall AB samt Storsthlm har meddelat att de avstår från att svara på remissen.

Botkyrka kommun, Naturvårdsverket och Ragnsells har inte inkommit med svar.

Stadsledningskontoret konstaterar att det pågår ett arbete för att öka tillsynen av bygg- och rivningsavfall samt att samtliga berörda nämnder och bolagsstyrelser ska implementera handlingsplanen för cirkulärt byggande. Kontoret noterar att det 2022 även tilldelats medel för skärpt tillsyn och att staden verkar för att lagstiftningen ska ändras så att kommunen får verktyg för att hantera olovlig uppställning av exempelvis byggsäckar.

Exploateringsnämnden bedömer att nuvarande system för uteslutning av oseriösa aktörer ger tillräckliga medel för att hantera dessa och lyfter pågående förbyggande arbete för bättre hantering av bygg- och rivningsavfall samt genomförande av handlingsplanen för cirkulärt byggande.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden bedömer att det finns ett behov av utökade resurser för tillsyn men konstaterar att det i budget för 2022 finns medel för detta.

Trafiknämnden lyfter utmaningen med olovlig uppställning av byggsäckar och konstaterar att staden har begränsade möjligheter att beivra detta om inte lagstiftningen skapar juridiska förutsättningar för detta.

Stockholm Stadshus AB anser att det är viktigt att stadens bolag arbetar för att minska risken för fusk med bygg- och rivningsavfall, och hänvisar till remissvaren från AB Familjebostäder och AB Svenska bostäder.

AB Familjebostäder menar att tillsynsarbetet bör öka och att den bör riktas in på sanerings- och rivningsföretag.

AB Svenska Bostäder ställer sig positiva till att motverka oseriösa bygg- och rivningsaktörer och lyfter att arbete pågår för att utveckla arbetssätten för att minska bygg- och rivningsavfallet.

Mina synpunkter

Vi befinner oss två år in i det FN döpt till handlingens årtionde – senast år 2030 måste samhället kraftigt minskat sina utsläpp för att det ska vara möjligt att nå målen i Parisavtalet.

Byggandet i Sverige beräknas stå för en femtedel av Sveriges totala utsläpp och byggandet i Stockholm bidrar till detta. Det är av högsta vikt att byggsektorn ställer om från ett linjärt till ett cirkulärt arbetssätt så att avfall minimeras, i enlighet med stadens avfallsplan och EU:s avfallshierarki. Byggnaders hela klimat- och miljöpåverkan behöver tas i beaktande, inklusive hur material kan återbrukas eller återanvändas.

I Stockholms stads Miljöprogram 2020-2023 finns därför mål om att staden ska vara resurssmart och fossilfri och i stadens Klimathandlingsplan 2020-2023 pekas byggsektorn ut som ett av tre fokusområden där konsumtionsutsläppen ska minska. Med antagandet av stadens Handlingsplan för cirkulärt byggande i oktober 2021 har staden nu stakat ut vägen för att gå från linjärt till cirkulärt byggande. Detta är nödvändigt för att staden ska nå sina klimatmål och bidra till Parisavtalets uppfyllelse.

Det avfall som trots ett ökat cirkulärt arbetssätt uppstår behöver hanteras på ett korrekt sätt för att minska påverkan på människor och miljö. Oseriösa avfallsaktörer som inte tar sitt ansvar genom att exempelvis dumpa sopor utgör ett allvarligt hot mot våra att nå vara miljö- och klimatmål och för stockholmarnas hälsa och välbefinnande. Den kommunala tillsynen är avgörande för att stävja dessa aktörers framfart. För detta krävs även ett strategiskt och förebyggande arbete, som flera av stadens förvaltningar redan arbetar med enligt deras remissvar. För att ytterligare stärka detta arbete, samt tillsynen, har den grönbå majoriteten i Stockholms stads budget för 2022 skjutit till medel. Detta kommer även bidra till ökat samarbete med andra kommuner och aktörer.

Problematiken med att olovligt byggsäckar ställs ut på gator och allmänna utrymme och skapar problem för framkomligheten är en viktig fråga. Stockholms stad saknar i dag lagliga förutsättningar för att beivra otillbörlig utställning av dessa kärl då det i dag är polisens ansvar enligt ordningslagen. Den grönbå majoriteten tar nu fram ett förslag på förändringar i ordningslagen för att staden ska kunna ta krafttag mot detta.

En resurseffektiv och cirkulär hantering av bygg- och rivningsavfall är avgörande för att skapa ett hållbart Stockholm. Därför har majoriteten markant höjt ambitionsnivån på området och antagit nya mål i stadens miljöprogram, i klimathandlingsplanen samt avfallsplanen. Med dessa höjda mål, tillsammans med antagandet av handlingsplanen för cirkulärt byggande och de medel som skjutits till för skärpt tillsyn, har den grönbå majoriteten påtagligt stärkt arbetet med byggavfall och tillsyn och därför anser jag motionen besvarad.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Motion om förbättra stadens kontroll av bygg- och rivningsavfall

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden Karin Wanngård, Jan Valeskog och Emilia Bjuggren (alla S) och borgarrådet Clara Lindblom (V) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

- Att bifalla motionen
- Att därutöver anföra följande

Det är glädjande att miljöförvaltningen anser att det finns ett behov av ökad tillsyn och samverkan i enlighet med motionens intentioner. Det är också bra att miljöförvaltningen vidtar åtgärder genom ett tillsynsprojekt och att man kopplat resurser i form av personal till projektet. Det är ett steg i rätt riktning. Vi anser dock att svaret inte är helt tillfredsställande då man bortser från flera av de frågeställningar och krav som lyfts i motionen.

I motionen lyfts flera problembeskrivningar som finns i Stockholm idag och som drabbar många stockholmare i vardagen. Brinnande sopberg har uppmärksammats stort i media och i det mest omskrivna fallet har Botkyrka kommun fått arbeta hårt för att få bort soporna och genom juridiska processer finna den ansvariga. Det är absolut nödvändigt att Stockholms stad vidtar åtgärder för att liknande händelser inte ska inträffa igen, oavsett om det är inom eller utanför kommunens gränser. Här har Stockholms stad ett stort ansvar och förbättrad tillsyn är ett av de avgörande verktygen.

Ett annat problem när det kommer till sopberg, byggsäckar och liknande problem som tas upp i motionen är oklara ansvarsförhållanden. Därför är samverkan med andra kommuner och myndigheter av största vikt. För att de oseriösa, och ibland även kriminella, aktörerna inte ska kunna härja fritt krävs samverkan. Rimligtvis bör Stockholm stad som en stor aktör kunna ta ledartröjan för att kraftsamla kring frågan.

Likaså bör de förebyggande åtgärderna stärkas. Tydligare krav kan ställas redan vid upphandlingsförfaranden. Det ska inte råda någon oklarhet vilka krav som ställs. Därtill måste uppföljningen av upphandlad verksamhet bli bättre. Det gäller inom flertalet verksamheter i staden. Det finns alltför många fall där företag som bedriver upphandlad verksamhet inte korrekt utfört det arbete som har avsetts. Detta ska beivras och utförare som lurar skattebetalarna ska snarast bli av med uppdraget. En alltför omfattande privatisering har tyvärr gjort staden beroende av även icke seriösa utförare. Det är därför angeläget att staden inom i princip alla verksamhetsområden upprätthåller tillräcklig kompetens.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Motionen anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Stockholm den 23 februari 2022

På kommunstyrelsens vägnar:
ANNA KÖNIG JERLMYR

Katarina Luhr

Hans Altsjö

Reservation anfördes av Karin Wanngård, Jan Valeskog och Emilia Bjuggren (alla S) och Clara Lindblom och Rashid Mohammed (båda V) med hänvisning till Socialdemokraternas och Vänsterpartiets gemensamma reservation i borgarrådsberedningen.

Ersätтарыtrande gjordes av Lisa Palm (Fi) med hänvisning till Socialdemokraternas och Vänsterpartiets gemensamma reservation i borgarrådsberedningen.

Remissammanställning

Ärendet

Emilia Bjuggren (S) har väckt en motion i kommunfullmäktige. I motionen uppmärksammas att bygg- och anläggningsavfall är det enskilt största volymen avfall som hanteras i staden och att det är viktigt att avfall hanteras på ett korrekt sätt och inte hamnar i naturen. Motionären menar att det inom avfallsområdet finns en utbredd fuskproblematik och oseriösa aktörer, och att det behövs ökad tillsyn och förebyggande insatser för att miljöfarligt avfall inte ska hamna i naturen. Motionären föreslår därför att kommunfullmäktige beslutar följande:

- Att förstärka tillsynen av bygg- och rivningsavfall.
- Att öka de förebyggande insatserna för bättre hantering av bygg- och rivningsavfall.
- Att inleda ett samarbete med andra kommuner i syfte att förhindra oseriösa aktörer.
- Att förbättra samverkan inom staden och med andra myndigheter så som Polisen, Skatteverket och trafikkontorets tillståndsenhet för att komma tillrätta med byggsäckar, fusk och organiserad brottslighet.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, Stockholms Stadshus AB för vidareremittering till AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder och Stockholm Vatten och Avfall AB, samt till Botkyrka kommun, Naturvårdsverket, Ragnsells och Storsthlm.

Stadsbyggnadskontoret, AB Stockholmshem, Stockholm Vatten och Avfall AB samt Storsthlm har meddelat att de avstår från att svara på remissen.

Botkyrka kommun, Naturvårdsverket och Ragnsells har inte inkommit med svar.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 8 december 2021 har i huvudsak följande lydelse.

I kommunfullmäktiges budget för 2022 anges att alla nämnder och bolagsstyrelser ska arbeta för ett resurssmart Stockholm i enlighet med EU:s avfallshierarki och stadens nya avfallsplan med fokus på att förebygga och minimera avfall och främja återvinning samt återbruk. Samtliga berörda nämnder och bolagsstyrelser ska implementera den nyligen beslutade handlingsplanen för cirkulärt byggande. I budget anges även att miljö- och hälsoskyddsnämnden ska verka för skärpt tillsyn av avfall för att motverka fusk och nedskräpning.

Stadsledningskontoret instämmer i vikten av att Stockholms stad har god kontroll och tillsyn över det miljöfarliga bygg- och rivningsavfallet. Stadsledningskontoret konstaterar att det pågår ett arbete för att öka tillsynen av bygg- och rivningsavfall men också för att åstadkomma ökad resurseffektivitet i samband med byggprocessen för att minska avfallet.

I budget för 2022 tilldelas miljö- och hälsoskyddsnämnden 2 mnkr för en särskild satsning för att skärpa tillsynen av avfall. Satsningen möjliggör ett tillsynsprojekt på miljöförvaltningen som innebär att tillsynen inom avfallsområdet kan utvecklas samt implementering av den förändring av avfallslagstiftningen som väntas. Satsningen innebär också att nya metoder i tillsynen av illegal avfallshantering kan tas fram vilket inbegriper samverkan med andra kommuner och myndigheter liksom förebyggande insatser.

Byggsäckar uppställda på offentlig plats som inte hanteras riktigt är som motionären nämner ett problem för framkomlighet, trafiksäkerhet och avfallshantering. För att ställa byggsäckar på offentlig plats krävs polistillstånd enligt ordningslagen vilket tyvärr sällan efterföljs. Polisen är tillstånds- och tillsynsmyndighet för ordningslagsfrågor och stadens möjlighet till åtgärd för dessa otillåtna aktiviteter är begränsade av att det är polisen som har tillsynsansvaret. Staden verkar därför för en ändring av nuvarande lagstiftning så att kommunen blir tillståndsmyndighet med tillsynsansvar för offentlig plats under kommunal förvaltning. Det skulle ge staden verktyg att beivra otillåten uppställning av exempelvis byggsäckar på stadens mark och ge bättre förutsättningar för samordning mellan stadens berörda förvaltningar. Detta arbete beskrivs utförligt i trafiknämndens svar på motionen.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Exploateringsnämnden

Exploateringsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 25 november 2021 följande.

Exploateringsnämnden besvarar remissen i enlighet med kontorets tjänsteutlåtande

Reservation anfördes av Emilia Bjuggren m.fl. (S), *bilaga 1*.

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande daterat den 19 oktober 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Exploateringskontoret håller med om att staden behöver förbättra sin kontroll över miljöfarligt avfall och att tillsynsarbetet gällande hanteringen av bygg- och rivningsavfall behöver förstärkas.

Exploateringskontoret instämmer även i att mer behöver göras för att komma till rätta med t.ex. hinder på gator såsom byggsäckar.

Exploateringskontoret bedömer att nuvarande kravställning och system för uteslutning av oseriösa aktörer (LOU 13 kapitlet) ger tillräckliga maktmedel för hantering av oseriösa aktörer förutsatt att tillsynen kan uppmärksamma de faktiska miljö- och avtalsbrotten. Stärkt kravställning utan stärkt tillsyn kommer inte ha någon större betydelse.

Enligt motionen behöver miljöförvaltningen komma in och bidra i tidigt skede i stadens egna upphandlingar och för det krävs samarbete med de upphandlande verksamheterna. Här ser inte exploateringskontoret hur miljöförvaltningen ska kunna bidra i samband med kravställning i enskilda upphandlingsunderlag och granskning av anbud och ställer sig frågande till om förvaltningen har resurser till det. Det vore mer önskvärt att de resurserna istället läggs på en utökad tillsyn.

Exploateringsnämnden har en del pågående arbete gällande *Att öka de förebyggande insatserna för bättre hantering av bygg- och rivningsavfall* som är värt att nämna i detta sammanhang. Exploateringsnämnden har bland annat tillsammans med Trafiknämnden och Stockholm vatten och avfall ansvar för genomförande av åtgärder i Handlingsplan för cirkulärt byggande 2021-2024. Där ingår att utreda ytterligare möjligheter för återvinning eller återanvändning av byggavfall i samband med anläggningsentreprenader samt att öka efterfrågan på återvunnet och återanvänt material i samband med upphandling av anläggningsentreprenader. Under 2022 ska det samlas in avfallsstatistik från ett urval av stadens anläggningsentreprenader som ett första steg i arbetet.

Det pågår även ett arbete med att identifiera och genomföra pilotprojekt för materialinventering och återbruk från rivning, med syfte att implementera inventering och återbruk i alla stadens rivningsprojekt. Exploateringskontoret arbetar även med att

skapa nya masshanteringsytor i egen regi för att effektivisera masshanteringen i de exploateringsprojekt som staden driver.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 16 november 2021 följande.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation anfördes av Emilia Bjuggren m.fl. (S) och Rose-Marie Rooth m.fl. (V), *bilaga 1*.

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 26 oktober 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Miljöförvaltningen bedömer att det finns ett behov av utökade resurser för att förstärka tillsynen, samarbetet och samverkan vad gäller kontrollen av bygg- och rivningsavfall.

I strategiska ärendet inför budgetarbetet för 2022 påtalade förvaltningen behovet av utökade resurser, inte bara för tillsynen av bygg- och rivningsavfall, utan för avfallsområdet i stort. Förvaltningen föreslog ett tillsynsprojekt som utförs gemensamt av avdelningarna Hälsoskydd och Plan och Miljö. Tillsynsprojektet var tänkt att ge förvaltningen möjlighet att påbörja och implementera de förväntade nya tillsynsinsatserna med anledning av förändringar i avfallslagstiftningen. Det skulle även sätta fokus på illegal verksamhet vilken särskilt lyfts i Naturvårdsverkets nya nationella tillsynsstrategi. För genomförandet av projektet bedömdes behovet vara två heltidstjänster under tre år.

I förslaget till budget för 2022 anges att nämnden ska verka för skärpt tillsyn av avfall för att motverka fusk och nedskräpning, vilket är positivt. Om budgeten beslutas i enlighet med majoritetens förslag så ges förvaltningen möjlighet att genomföra tillsynsprojektet som anges ovan. Det innebär därmed att tillsynen inom avfallsområdet kan utvecklas, mer tid kan läggas på att följa upp lagstiftningsändringarna och för att ta fram nya metoder i tillsynen av illegal avfallshantering. Detta kommer att inbegripa samverkan med andra kommuner och myndigheter liksom förebyggande insatser. Under denna period kommer dessutom Naturvårdsverket inom ramen för arbetet med den nationella tillsynsstrategin att ta fram tillsynsvägledning inom området vilket kommer vara ett stöd i tillsynen.

Trafiknämnden

Trafiknämnden beslutade vid sitt sammanträde den 25 november 2021 följande.

Trafiknämnden godkänner kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.

Reservation anfördes av Rikard Warlenius m.fl. (V) och Jan Valeskog m.fl. (S), *bilaga 1*.

Trafikkontorets tjänsteutlåtande daterat den 24 september 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Trafikkontoret håller med om att det är viktigt att Stockholms stad tar sitt ansvar i kontrollen och hanteringen av miljöfarligt avfall. Inte minst med tanke på händelseutvecklingen i Botkyrka kommun. Trafikkontorets ansvar i denna fråga omfattar i huvudsak hanteringen av det bygg- och rivningsavfall som ställs ut i byggsäckar på stadens mark. Detta främst utifrån stadens roll som remissinstans åt polisen vid upplåtelse av offentlig plats enligt ordningslagen.

Byggsäckar uppställda på offentlig plats kräver polistillstånd enligt ordningslagen. Polisen är tillstånds- och tillsynsmyndighet för frågor som berör denna lagstiftning. I Stockholm är det trafiknämnden som har delegation att besvara remisser från polisen när ansökan berör offentlig plats, förvaltd av staden. Trafiknämnden har i sin tur gett delegation till trafikkontoret att besvara remisserna. Funktionen som remissinstans åt polisen är kopplad till kommunens roll som markägare och förvaltare av offentlig plats.

Ett stort problem är dock att endast ett fåtal av de som använder och ställer ut byggsäckar på stadens mark söker polistillstånd för dem. På så vis kringgås också den tillståndsprocess som är tänkt att säkerställa att verksamheter som ianspråkta offentlig plats ska prövas med hänsyn till bl.a. trafiksäkerhet och framkomlighet.

Stadens möjlighet till åtgärd för dessa otillåtna aktiviteter begränsas av att det är polisen som har tillsynsansvaret för ordningslagsfrågor – även om byggsäckarna står på stadens mark. Den åtgärd staden kan ta till för att komma till bukt med problemet är att polisanmäla de otillåtna byggsäckarna för brott mot ordningslagen. Dessa brott är dock svårutredda och resurskrävande vilket har lett till att polisen inte kan prioritera denna fråga i förhållande till andra för Polismyndigheten viktiga uppdrag.

Mot denna bakgrund har trafikkontoret dragit slutsatsen att den bästa lösningen för att stävja uppställning av otillåtna byggsäckar på stadens mark är en ändring av nuvarande lagstiftning, i form av att vända ordningslagen, så att kommunen istället blir tillståndsmyndighet med tillsynsansvar för offentlig plats under kommunal förvaltning. Det skulle ge staden verktyg att beivra otillåten uppställning av exempelvis bygg-

säckar på stadens mark. Det skulle också ge förutsättningar för en bättre samordning mellan stadens berörda förvaltningar i denna viktiga fråga.

Utifrån tjänsteutlåtandet: ”Hanteringen av byggsäckar. Svar på uppdrag av kommunfullmäktige” beslutade trafiknämnden den 18 februari 2021 att kontoret ska arbeta för att ta fram ett förslag till ändring av ordningslagen. I det tjänsteutlåtandet hanteras byggsäcksfrågan mer omfattande och ingående. Förslag till ändring av ordningslagen har sedan dess även blivit ett av trafiknämndens budgetuppdrag inför 2022. Den 8 november 2021 beslutade kommunfullmäktige att trafiknämnden ska samarbeta med Sveriges Kommuner och Regioner i syfte att hemställa hos regeringen om en ändring av ordningslagen.

Trafikkontoret arbetar nu med ett sådant förslag till omvänd ordningslag, och planen är att detta ska vara klart i mitten av januari 2022, för att därefter remitteras. Parallellt med framtagandet av förslaget pågår förankringsarbete med Göteborg, Malmö och Uppsala, som tillsammans med Stockholm tillhör de kommuner som har störst utmaningar med att agera när offentlig plats tas i anspråk utan tillstånd eller i strid med villkoren för givet tillstånd. Trafikkontoret deltog i Stockholm Business Alliance konferens den 21 oktober 2021 och berättade om det pågående arbetet. Kontoret kommer också att informera om arbetet med förslaget på SKR:s Gatuchefsnätverk i november 2021.

I avvaktan på nästa steg i arbetet med detta förslag till lagändring forslar trafikkontorets upphandlade entreprenörer emellertid bort de otillåtna byggsäckar som kontoret får kännedom om och som riskerar att bli sanitära olägenheter. Hanteringen av byggsäckarna regleras enligt gällande avtal. Omhändertaget avfall lämnas in på avfallscentralerna. Entreprenörerna erhåller i samband med inlämningen av avfallet ett tippkvitto som sedan överlämnas till kontoret innan fakturering för arbetet sker. Entreprenörernas efterlevnad av avtalen följs upp löpande. Avtalen uppdateras kontinuerligt inför varje ny upphandling.

Trafikkontoret och miljöförvaltningen har olika uppdrag och därmed olika roller när kommer till kravställandet av hanteringen av avfall i staden. Kontoret har en process för bortforsling och inlämning av avfall, enligt ovan. Om nya regler tas fram som får påverkan på trafikkontorets roll i denna hantering så välkomnar kontoret detta. En sådan utveckling bör öka stadens förebyggande insatser för en bättre hantering av bygg- och rivningsavfall.

Stockholms Stadshus AB

Stockholms Stadshus AB:s yttrande daterat den 3 december 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Koncernledningen anser att det är viktigt att stadens bolag arbetar för att minska risken för fusk med bygg- och rivningsavfall. Likt vad Svenska bostäder och Familjebo-städer beskriver i sina remissvar arbetar de i dag förebyggande med detta. Gällande

motionens förslag som avser tillsyn konstaterar koncernledningen att det är en fråga för miljö- och hälsoskyddsmyndigheten.

Underremiss

AB Familjebostäder remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Det förekommer tyvärr att oseriösa aktörer verkar inom byggbranschen. Ökad tillsyn ger sannolikt ökad kunskap om hur det ser ut i branschen och torde bidra till förbättrade arbetsätt och ökad spårbarhet i avfallshanteringen. Det är emellertid svårt att följa upp att avfallet hanteras rätt och hamnar på rätt mottagningsstation.

Bolaget anser i likhet med motionären att tillsynsarbetet bör öka. Tillsynen torde ge störst effekt om den inriktades på sanerings- och rivningsföretag och rörde utbildning/kompetens, transportdokument och mottagningskvitton samt tillstånd. För egen del avser bolaget att genomföra extra stickprov genom revision för farligt bygg- och rivningsavfall. Idag har bolaget stöd för uppföljning via miljökonsulter som är ute på byggarbetsplatser och som också har belyst att det finns problem med uppföljning.

AB Svenska Bostäders remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Svenska Bostäder ställer sig positiva till att insatserna stärks i att motverka oseriösa bygg- och rivningsaktörer. Bolaget har liten rådighet över att kontrollera bygg- och rivningsavfall när det väl borttransporterats och hamnat på avfallsupplag. Bolaget utför ingen tillsyn på den plats avfallet lämnas utan förlitar oss på de kommuner som tillhanda håller platsen för avfallsupplag.

I bolagets byggprojekt ställs krav på erforderlig dokumentation av korrekt hantering av farliga ämnen, farligt avfall och föroreningar samt att borttransport sker med godkända avfallsentreprenörer.

Bolaget tillsätter miljösamordnare i större byggprojekt, i arbetsuppgifterna ingår att genomföra miljöronder löpande där kontroll sker av bygg- och rivningsavfall. Bolaget arbetar aktivt med att utveckla arbetssätten och har bl.a. genomfört förbättringar genom att ha fler och renare fraktioner samt helt ta bort fraktionerna ”deponi” och ”blandat avfall”. Arbeta pågår med att utveckla arbetssätten för att minimera bygg- och rivningsavfallet.

Reservationer m.m.

Exploateringsnämnden

Reservation anfördes av Emilia Bjuggren m.fl. (S) enligt följande.

Vice ordföranden Emilia Bjuggren m.fl. (S) föreslår att nämnden beslutar att tillstyrka motionen, samt att därutöver anför följande:

Det är glädjande att förvaltningen anser att det finns ett behov av ökad tillsyn och förebyggande insatser i enlighet med motionens intentioner. Det är också bra att förvaltningen delar uppfattningen att det finns en utbredd fuskproblematik med oseriösa aktörer inom avfallsområdet. Det är ett steg i rätt riktning. Vi anser dock att förvaltningens svar inte är helt tillfredsställande då man bortser från flera av de frågeställningar och krav som lyfts i motionen.

I motionen lyfts flera problembeskrivningar som finns i Stockholm idag och som drabbar många stockholmare i vardagen. Brinnande sopberg har uppmärksammats stort i media och i det mest omskrivna fallet har Botkyrka kommun fått arbeta hårt för att få bort soporna och genom juridiska processer finna den ansvariga. Det är absolut nödvändigt att Stockholms stad vidtar åtgärder för att liknande händelser inte ska inträffa igen, oavsett om det är inom eller utanför kommunens gränser. Här har Stockholms stad ett stort ansvar och förbättrad tillsyn är ett av de avgörande verktygen.

Ett annat problem när det kommer till sopberg, byggsäckar och liknande problem som tas upp i motionen är oklara ansvarsförhållanden. Därför är samverkan med andra kommuner och myndigheter av största vikt. För att de oseriösa, och ibland även kriminella, aktörerna inte ska kunna härja fritt krävs samverkan. Rimligtvis bör Stockholm stad som en stor aktör kunna ta ledartröjan för att kraftsamla kring frågan.

Likaså bör de förebyggande åtgärderna stärkas. Tydligare krav kan ställas redan vid upphandlingsförfaranden. Det ska inte råda någon oklarhet vilka krav som ställs. Därtill måste uppföljningen av upphandlad verksamhet bli bättre. Det gäller inom flertalet verksamheter i staden. Det finns alltför många fall där företag som bedriver upphandlad verksamhet inte korrekt utfört det arbete som har avsetts. Detta ska beivras och utförare som lurar skattebetalarna ska snarast bli av med uppdraget. En alltför omfattande privatisering har tyvärr gjort staden beroende av även icke seriösa utförare. Det är därför angeläget att staden inom i princip alla verksamhetsområden upprätthåller tillräcklig kompetens.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Reservation anfördes av Emilia Bjuggren m.fl. (S) och Rose-Marie Rooth m.fl. (V) enligt följande.

Vice ordföranden Emilia Bjuggren m.fl. (S) och Rose-Marie Rooth m.fl. (V) föreslår att nämnden beslutar att tillstyrka motionen, samt att därutöver anföra följande:

Det är glädjande att förvaltningen anser att det finns ett behov av ökad tillsyn och samverkan i enlighet med motionens intentioner. Det är också bra att förvaltningen vidtar åtgärder genom ett tillsynsprojekt och att man kopplat resurser i form av personal till projektet. Det är ett steg i rätt riktning. Vi anser dock att förvaltningens svar inte är helt tillfredsställande då man bortser från flera av de frågeställningar och krav som lyfts i motionen.

I motionen lyfts flera problembeskrivningar som finns i Stockholm idag och som drabbar många stockholmare i vardagen. Brinnande sopberg har uppmärksammats stort i media och i det mest omskrivna fallet har Botkyrka kommun fått arbeta hårt för att få bort soporna och genom juridiska processer finna den ansvariga. Det är absolut nödvändigt att Stockholms stad vidtar åtgärder för att liknande händelser inte ska inträffa igen, oavsett om det är inom eller utanför kommunens gränser. Här har Stockholms stad ett stort ansvar och förbättrad tillsyn är ett av de avgörande verktygen.

Ett annat problem när det kommer till sopberg, byggsäckar och liknande problem som tas upp i motionen är oklara ansvarsförhållanden. Därför är samverkan med andra kommuner och myndigheter av största vikt. För att de oseriösa, och ibland även kriminella, aktörerna inte ska kunna härja fritt krävs samverkan. Rimligtvis bör Stockholm stad som en stor aktör kunna ta ledartröjan för att kraftsamla kring frågan.

Likaså bör de förebyggande åtgärderna stärkas. Tydligare krav kan ställas redan vid upphandlingsförfaranden. Det ska inte råda någon oklarhet vilka krav som ställs. Därtill måste uppföljningen av upphandlad verksamhet bli bättre. Det gäller inom flertalet verksamheter i staden. Det finns alltför många fall där företag som bedriver upphandlad verksamhet inte korrekt utfört det arbete som har avsetts. Detta ska beivras och utförare som lurar skattebetalarna ska snarast bli av med uppdraget. En alltför omfattande privatisering har tyvärr gjort staden beroende av även icke seriösa utförare. Det är därför angeläget att staden inom i princip alla verksamhetsområden upprätthåller tillräcklig kompetens.

Trafiknämnden

Reservation anfördes av Rikard Warlenius m.fl. (V) och Jan Valeskog m.fl. (S) enligt följande.

Vice ordföranden Rikard Warlenius m.fl. (V) och Jan Valeskog m.fl. (S) föreslår att nämnden tillstyrker motionen samt anför därutöver följande:

Det är glädjande att kontoret understryker vikten av att staden tar sitt ansvar i kontrollen och hanteringen av miljöfarligt avfall. Särskilt genom rollen som remissinstans åt polisen vid upplåtelse av offentlig plats. Vi välkomnar därmed kontorets arbete ge-

nom förslag till omvänd ordningslag, för att bättre kunna komma tillrätta med bygg- och rivningsavfall som ställs ut olovligt på stadens mark.

Dock anser vi att det fortfarande finns ett behov av ökad tillsyn och förebyggande insatser i enlighet med motionens intentioner. Vi anser således att kontorets svar inte är helt tillfredsställande då man bortser från flera av de frågeställningar och krav som lyfts i motionen.

I motionen lyfts flera problembeskrivningar som finns i Stockholm idag och som drabbar många stockholmare i vardagen. Brinnande sopberg har uppmärksammats stort i media och i det mest omskrivna fallet har Botkyrka kommun fått arbeta hårt för att få bort soporna och genom juridiska processer finna den ansvariga. Det är absolut nödvändigt att Stockholms stad vidtar åtgärder för att liknande händelser inte ska inträffa igen, oavsett om det är inom eller utanför kommunens gränser. Här har Stockholms stad ett stort ansvar och förbättrad tillsyn är ett av de avgörande verktygen.

Ett annat problem när det kommer till sopberg, byggsäckar och liknande problem som tas upp i motionen är oklara ansvarsförhållanden. Därför är samverkan med andra kommuner och myndigheter av största vikt. För att de oseriösa, och ibland även kriminella, aktörerna inte ska kunna härja fritt krävs samverkan. Rimligtvis bör Stockholm stad som en stor aktör kunna ta ledartröjan för att kraftsamla kring frågan.

Likaså bör de förebyggande åtgärderna stärkas. Tydligare krav kan ställas redan vid upphandlingsförfaranden. Det ska inte råda någon oklarhet vilka krav som ställs. Därtill måste uppföljningen av upphandlad verksamhet bli bättre. Det gäller inom flertalet verksamheter i staden. Det finns alltför många fall där företag som bedriver upphandlad verksamhet inte korrekt utfört det arbete som har avsetts. Detta ska beivras och utförare som lurar skattebetalarna ska snarast bli av med uppdraget. En alltför omfattande privatisering har tyvärr gjort staden beroende av även icke seriösa utförare. Det är därför angeläget att staden inom i princip alla verksamhetsområden upprätthåller tillräcklig kompetens.